

tensivè à cœlestibus cunctis hono-
retur, dum etiam extensivè sibi mag-
gis complacet in suæ exaltatione
Parentis. Profectò filius honorare
tenetur parentes: horum gloria hon-
or est suorum filiorum. Ergo à
Marie exaltatæ, & in cœlum assump-
tæ summa gloria, sui filii J E S U
non exiguis desumitur honor. Quid,
quod Christus maximè per Mariæ
honorandus gloriam, roget, & ore
Matrem cœlos petere, celeriusque
supra suum innixa Filium æthera
scandere? Ausculta Amadeum Epis-
copum Lauianensem homil. 7. de
laudib. B. Virginis, sic eloquentem:
Desebat enim Matrem Domini Vir-
ginem, & ob Nati sui honorem, pri-
mò terris regnare, & ita demùm ca-
los cum gloria suscipere. Etiam suffragatur Ildephonſus Archiepiscopus
Toletanus suis verbis sermone 3. de
Assumptione, ubi de magno hoc festo
scripsit: Celebretur digne cum laudi-
bus festivitas Matris Domini, & Sal-
vatoris nostri, tanto honore dignissi-
ma, quantum est veneranda ex gra-
tia: quia ejus honor, & gloria, laus,
& gratiarum actio est Redemptoris.
Ergo si in Redemptoris Filii hono-
rem, gloriam, & gratiarum actio-
nem Mariæ Assumptio, & in cœlos
exaltatio refluit; non demireris, Fi-
lium rogare Parentem, & J E S U M
suam Matrem orare, & quasi de-
precari cœlos ut condescendat, supre-
numque solium petat, ad propriam
gloriam, & ad sui Filii honorem.
Hinc ut tam Filii, quam Matris laus
ab Assumptione Deiparæ exurgat,
Ecclesia non nudè cānit, Exaltata
est Maria; sed, Exaltata est Sancta
Dei genitrix: ut ex Genitricis, &
Matris glorioſifima exaltatione ſimul
Dei honoris, & laudis exaltatio
conſurgat. Immò quia, ut dicebamus,
Maria excelsa, ſeu exaltata
interpretatur, Sancta Ecclesia vo-
cum nugationes abhorrens, abſti-
net ab ea laude. Exaltata eſt Maria,
ne quaſi insipida repetitione intonaret,
Exaltata eſt exaltata; ſed nomine expreſſo Mariæ, ipſa tacitè
ex nomine jam excelsa, quā Christi
Mater, & Genitrix, exaltata, &
in ſummu[m] locu[m] cœli prædicetur
assumpta.

278. Jam igitur Jabel nominis occa-

Amad.
Episcop.
Redemptoris
hono. &
gloria eſt
Maria in
caelos A-
ſumptio.

D. Atch.
Tolet.
Ildephon-
ſus.

Ecclesia cur
non canit,
exaltata eſt
Maria; ſed,
Exaltata
eſt Sancta
Dei Geni-
trix?

sione, aliqua circa Mariæ exaltatio-
nem à nobis meditata ſubjicere li-
ceat; etiamsi me non lateat Joannis
Damasceni testimonium, ſic oratio-
nen de Mariæ dormitione in-
choantis: *Nemo quidem hominum eſt,*
Ioan. Da-
mascen.

*qui poſſit pro dignitate ſatis laudare
ſacrosanctum diſceſſum Dei Matris.*
Maria dor-
mitio & in
cœlum af-
ſumptio,
quaſi inef-
ſabilis eſt
hominibus.

Super Su-
ſaonam in
Append. Illuſtrat.
11. n. 144.

279.

*Anima bas-
bet virtu-
tem ſibi in-
natam ad
movendum
corpus, ſi
diſpoſitum
ſit, ſimul &
in instanti-*

aquila fertur in altum uſque ad ter-
rium interſtium, videlicet uſque
ad ignem, vel juxta, & hoc veluti in
temporis instanti. Hunc enim mo-
tum, non organicum, habet anima
ex ſe, qui de novo illi concedatur
in corporibus gloriosis, de quibus di-
citur, quod volabunt, & non defi-
cient. Ergo prædictam virtutem in
hoc ſtatu verè anima noſtra habet,
licet in pœnam originalis peccati
fuerit impeditus prædictus effectus
virtutis motricis animæ, mediis ſu-
perfluatibus materia, humorum,
spirituum denforum, fumoflatis ce-
rebri, &c. quæ in ſtatu culpæ agili-
tatem impediunt. Ergo toties quo-
ties in aliquo puro, & ſancto cor-
pore fuerint præfata impedita
ſemota, & carniſ ablata crabitudo,
corporisque gravitas ſegregata, præ-
dicta animæ virtus ſuum hunc ſe-
cundum ſortita erit effectum, poten-
tiaque mouere ſuum corpus velocif-
fimo illo motu, ſupposita partium
corporis æquali diſpoſitione ad ſu-
ſcipiendum agillimum illum mo-
tum. Hanc virtutem Scoticam animæ à
Deo confeſſam videtur concedere
Paulus 1. Corinthiorum 15. vers. 43.
ubi de corporis glorioli agilitate lo-
quens, inquit: Seminatur in in-
firmitate, ſuget in virtute. Græcè ha-
betur ἐν ἀνθρώπῳ, en dynami, ſcili-
cet in potentia, quam ſupponit Paulus
animam innatam habuisse, eti-
impeditam, ad ſuum effectum mo-
vendi velocifimè, & ſimpliſiter cor-
pus, propter ſuprà jam affignata
hujus miferi ſtatus impedita-
menta. His ita ſe habentibus elicitur, Ma-
riam poſt ſuam reuolutionem (non
ſolū ex vi dotti agilitatis propria
corporis glorioli, & communi om-
nibus Sanctis) propria virtute, an-
tea nunquam impedita, quaſi impe-
dito modo ascendiſſe in cœlum eti-
ſi ſubordinatè ipſi Deo, cui ascendit
innixa, à quo omnis creatura in
eſte, & motu dependet. Intenſivè
enim, & incomparabiliter velocius
cæteris Sanctis, ob diſeritatem pri-
mæ puritatis, penetravit Maria
cœlos, & ascendiſſe in æthera: non
tamen æquè ut Christus Dominus,
qui etiſi propria illa animæ virtute
motrice ſimpliſiter, & intenſivè,
nullo gravamine antea, aut poſt im-

*Christus &
Maria qua-
re agilitatis
mo[u]n non
uebantur*

Luke c. 4.

Joan. c. 8.

*Velocitas in-
tentio in mo-
tu, quædam
eſt invisi-
bilis moto
humano ob-
tinuit.*

Arabia.

Theophyl.

*Maria ſorē
agilitatis
fuſi uſa
motu.*

Ieroſolymis

Anno XXI. Ierosolymis sese transtulit usque ad Tiberii fluminis ripam Ebro, prope Cæsar-Cæsar, & post Christi augustam Hispania urbem Arago-Ascens. anno 4. Apostolum inviseret Iacobum, ut

Petrus Ant. refert Petrus Antonius Beuterus in Beut. Dotes corporis glorios quor, & quales.

Apostolum inviseret Iacobum, ut refert Petrus Antonius Beuterus in Chronica Hisp. cap. 23. Dux enim dotes agilitatis, & impenetrabilitatis, ad corporis agere pertinent; sicut ad perfectionem corporis alia duæ, impassibilitatis scilicet, & claritatis attinent: carentia enim originalis piaculi in Maria exigebat posse voluntariè uti omnibus hisce, quæ ad corporis agere naturaliter spectabant, non emendata virtute nisi à Deo, qui ei ipsam plenissimam concederat à primordio. Hinc de sententia multorum Aloysius Veronensis lib. 4. sacror. Elog. excursu

Maria ali quando in visibilis ambulavit.

struit, ne hominum de facili sese offerret obtutu.

280. Fulcire conabor assertum, quoad

utramque partem, ex communi Ma-

riæ Deiparæ hieroglyphico, quo

generosè in Regia Aquila alite fi-

guratur. Est enim Maria Aquila al-

ba, coronata, & erecta, quæ ex-

pansis super suos alis, illos prote-

git, atque defendit, Christiano-

rūm hostibus formidabile prænun-

tians exitium: uti Turcis simile

stemma Poloniæ Regum extat,

maturaque passim ruinam, ex Martino

Cromero lib. 2. de reb. Polonia,

& lib. 16. Alba enim Aquila in Scythia

montibus nive carentibus

nascitur, atque pervolat, ex Iulio

Scaliger: concipiunt enim suos

albos fœtus Aquilæ ex candoris ni-

vis conspectu. Quid, quod Maria-

à Conceptione, & cœlestis purita-

tis intuitu, Alba Aquila mysti-

cè nuncupetur? Unde sicut aves

alias in altissimo suo excellit aquila

volatu, sic Maria in sua in cœlos

Assumptione, signatim alblicantis

aquilæ præ se fert mirificum hiero-

glyphicum: aiebat enim Laurentius

Presbyter lib. 12. de laudib. B.

Maria, col. 1062. littera D, loquens

de Deipara: Hæc Aquila in sua As-

sumptione, quando scilicet evecta est

super Cherubin, id est super choros

Angelorum. Sed quo modo Maria

aquila aliarum Angelicarum avium

nidulos, sive choros, in Assumptionis suæ transcendit volatu? Ipse Jobus Mariam Aquilam in spiritu prævidendo, juxta placitum prædicti Laurentini, Alberti Magni in cap. 39. Job, Prosperi Martineng. in Thetocodia, cap. 26. & aliorum, expressit, & clare docuit cap. 39. ver. 27. sic: Ad Job 39. præcepit tuum elevabitur aquila, & ver. 27. in arduis ponet nidum suum. Pagninus ultima sic legit verba, Et quod elevavit nidum suum. Quippè aquila non ad hominis præceptum, sed naturali quadam sua industria ei concessa per Altissimi dispositionem Creatoris, elevatur in altum, & nidum suum ipsam elevat dum elevatur. Allegoricè secundum S. Hieronymum super cap. 29. Job, nidus mortale hoc nostrum corporis significat habitaculum. Ergo cum Maria Aquila Alba suæ in Assumptione ad cœlos evchitur, ad Domini, non hominum præceptum elevatur in altum, & extollitur assumpta in cœlum.

Sed jam ad pretensem sermonem 281. de Maria in cœlum Assumptione accingere nos oportet, & læto animo, devotoque affectu exclamantes cum D. Bernardo sermone 1. de Assumptione Maria, longè posse medium, vociferari: Christi generationem, & Maria Assumptionem quis enarrabit? D. Bernard.

Ergo tanquam duo inenarrabilia mysteria Ecclesia Sancta sub unico celebrat Evangelio, in quo tanquam sub indicibilis velo, & verbi Dei Incarnatione, & Mariae solemnis in cœlum evulgetur Assumptio. Sic illa sub allegoria, & anagoge, ex Luce cap. 10. à vers. 48. & seqq. in Lucæ 10. tonat: Intravit Iesus in quoddam castellum, &c. Sicut Christum intra suum cubiculum suscipientes Maria, & Martha Lazari sorores, meruerunt non modò in terris dominis cœlestibus congaudere, sed etiam post vitæ suæ cursum intrare in gaudium Domini sui: sic, immo & excellentius, Deipara Virgo, quæ dignam Filio Dei mansio- nem sua præparavit in alvo, ipsumque in Incarnatione Verbum dignè, purissimèque suscepit in utero, nunc jam quasi in allegorico ænigmate intrans cœlum & ipsa laudatur. In castellum cum intrat Maria

æthereum

D. Hieron.
Nicetus no-
ster est cor-
pus nostrum.

æthereum, & hoc anagogicè predicatur; tunc aliud in allegoria castellum, ejus quippe uterus, commemoratur, & venter, ut sub ænigmate, tanquam inenarrabile quid Incarnatio Christi, & Marie Assumptio festivo plausu, & aqua panegyri laudari videantur. Castellum enim quasi castum lily sonat: & apud Iurisperitos aquarum receptaculum, sive illarum dividiculum in diversa varia loca urbis designat, l. i. §. aquissimum, ff. de aqua quot. Nonne Mariæ venter vallatus liliis, vere castellum fuit, & castum lily? Quodnam inter creata sacratus gratiarum, ac cœlestium aquarum poterit receptaculum, aut dividiculum memorari ejus utero, in quo aquarum viventium fons sic ebullivit, quod de plenitudine ejus omnes sitientes bibentes satiati sunt? Igitur ex eo inenarrabile dices Christi generationem, ex quo Verbum Dei nequivit in profundiorem descendere locum ipso Virginis utero, qui nihilitatis, & profundissimæ humilitatis fuit centrum. Hinc è contrario inenarrabilem, ineffabilemque Maria credes ascensum, quo exaltata est supra omne quod valet noster in cœlis rimari intellectus, infra Deitatem: siquidem nec Dei Filius, qui humilis, & abjectus dignorem potuit in terris locum feligere Virginis alvo; nec Maria assumpta in cœlum selectiorem valuit locum obtinere quæ humilis. Loco citato sic de Maria Bernardus scripsit: Quem enim in castellum mundi hujus intrantem prius ipsa suscepit, ab eo suscepitur hodie, sanctum ingrediens Civitatem. Sed cum quanto putas honore? cum quanta putas exultatione? cum quanta gloria? Nec in terris locus dignior utrius virginalis templo, in quo Filium Dei Maria suscepit: nec in cœlis regalis solio, in quo Mariam hodie Maria Filius sublimavit. Igitur unicæ metaphoræ, & allegoriæ unâ inenarrabilia duo mysteria Assumptionis Deiparæ, & Christi generationis ab Ecclesia consultò, quasi per similitudinem eodem Evangelio prædicantur, ut in unoquoque eorum mysterio semper alterum recolantur. Hinc est, eodem die (licet non eodem anno, aut mense) quippe Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

pè Veneris, uti ex Augustino no-
ster adnotat Illuminatus Doctor
Franciscus Mayronius serm. 2. in
Francis. Mayr.
Verbi divi-
ni incarna-
tio, & Ma-
rie Assum-
ptio in die
Veneris ac-
cederunt.

282.

Mariæ in cœlos Assumptionem quis depinget, quis enarrabit? Quis, inquam, audet referre qualiter, Maria in quantoque luminis splendore Assumptionis Virginis ille coruscavit teritatis describitur. Rediviva Phoenix, ista felicior, Luna candidior, Soleque splendidior exsurgebat è tumulo? Quis recitatibit quemadmodum in adusto mense Augusto, ad Augustæ majestatis ascensum virentia prata ridebant, rore madidae cœlesti, quo variarum florarum germina denuò pullulantia, veluti Mosaïcis topaziis, suorum varietate colorum latissima agrorum exornabant spatia? Vernabunt campi, exultabant ut arietes montes, & veluti hinc inde salientes agni, luminum radiis jucundè hilarescabant colles. Quis audet depingere gaudium, quo copiosæ limphæ è montium culmine descendentes cum impetu, & risu, Josaphat vallem, ubi mystica cisterna vivis redundabat usque ad cœlum aquis, divisæ varios in rivulos irrigabant? Quis dicere est ausus quantum diluculavere ad situs ornatum florarum aromata, lilia, violæ, roseæ, & caryophyllati hyacinthi, aliaque rosarum genera, ut ambientia lily absque spinis usque ad supera sectarentur? Jam umbrosæ arbores suos omnes præstabunt ramos avibus, ut canoro suo concantu ista ascendentis celebrarent pulcherrimæ Puellæ pompam. Sed & Sol celeriori cursu tunc exortus micavit, ut sibi similem, & electam supra se attenderet

Gg culmina